

**Східноукраїнський інститут
економіки та управління**

МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**«ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ»**

12-13 лютого 2016 року

Частина I

МЕЖДУНАРОДНАЯ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ

**«ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ
НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ»**

12-13 февраля 2016 года

Часть I

Запоріжжя
2016

Стамбулу по імпорту і головний по експорту товарів, крупний промисловий центр, міжнародний аеропорт, розташований в Ізмірській затоці моря Егейського) площі промислових зон рівні відповідно 57 тис. і 12 тис. кв. км.

Таким чином, необхідність створення конкурентоспроможної економічної системи у транскордонному регіоні між Україною і ЄС зумовили пошук рішень з позицій можливостей спільного використання існуючих та створення нових потужностей, а також розвитку виробничо-технічної кооперації (сільськогосподарських, промислових підприємств, обслуговуючих (сервісних) організацій, зокрема, інноваційна та інвестиційна діяльність).

Діяльність та перспектива розвитку транскордонних промислових зон, значною мірою залежить від їх спроможності об'єднуватися у транскордонні інноваційно-виробничі мережі, що виступають основою для формування стабільної та прогнозованої інвестиційної політики у транскордонних регіонах, а також створюють сприятливі передумови для започаткування їх роботи та розвитку.

Грущинська Н.М.

доктор економічних наук,

професор кафедри міжнародної економіки і економічної дипломатії

Дипломатична академія України

при Міністерстві закордонних справ України

м. Київ, Україна

МІЖНАРОДНА СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА: МУТУАЛІЗМ ВІДНОСИН

Взаємопов'язаність міжнародної спеціалізації з геополітичними процесами є характерною ознакою сучасних світових процесів. В такому контексті, геоспеціалізація може розглядатися в двох напрямках своєї реалізації по відношенню до країн: країни, на яких впливає геоспеціалізація (*passivus*) – пасивні та країни, які впливають на геоспеціалізацію інших країн (*activus*) – активні. Наприклад, як відповісти на запитання: що визначає напрямки спеціалізації економічно розвинутої країни? Наскільки геополітика впливає на вибір спеціалізації країни? Скоріше навпаки, структура спеціалізації економічно розвинутої країни обумовлює її геополітичний вектор. Взаємодоповненість та гармонійність геополітики, геоeкономіки і міжнародної спеціалізації – показники успішних економік і політик країн.

В залежності від принципів, на яких будується співіснування та взаємодія економік країн, їх зовнішньоторговельної та валютної політики, інтегрованості економік, виділяють три типа взаємозв'язку (симбіоза): мутуалізм один з них, який, в свою чергу, трактують як тісні функціональні взаємодії, взаємовигідні для обох сторін.

Міжнародна спеціалізація країн прямопропорційно залежить від загальних процесів глобалізації, інтернаціоналізації, інтеграції; затвердитися в сучасному світі як держава, яка виробляє конкурентоспроможний товар, можливо лише країні з активною інформаційно – технічною економікою.

Геоспеціалізація є поєднанням понять спеціалізації та геоekonomіки, поняття, яке характерне для сучасного періоду світових процесів, обумовлених широкими глобальними, інноваційними, інформаційними, технологічними особливостями. Виходячи з таких характеристик, геоспеціалізація – це міжнародна спеціалізація національної економіки обумовлена геоekonomічними та геополітичними впливами. Також, геоспеціалізація обумовлюється інтеграційною приналежністю, політичною ситуацією на внутрішньому та зовнішньому ринках, залежить від географічного розташування, а відповідно від рівня співпраці з країнами – сусідами, який, в свою чергу, обумовлюється їх зовнішньою політикою.

Міжнародна конкурентоспроможність – спроможність країни створювати та реалізовувати продукцію, вироблену з ефективним використанням власного економічного та експортного потенціалу з урахуванням сучасних тенденцій технологічних глобальних трансформацій. Безумовно, тому як для стійкого зростання конкурентоспроможності національної економіки, необхідно враховувати вплив та значення не тільки внутрішнього, але й зовнішнього середовища.

Процеси геоспеціалізації, обумовлені геополітичними та геоekonomічними процесами сприяють формуванню нового економічного порядку, який передбачає посилення міждержавного регулювання світового господарства і міжнародних економічних відносин з урахуванням інтересів країн, яких позбавляють вигід активні сили світового ринку, визначають рівень міжнародної конкурентоспроможності країни.

Сучасний етап формування нового економічного порядку характеризується трансформацією суспільних інститутів, зміною усього світового середовища, сучасні комунікаційні технології посилюють владу міжнародних організацій, що відстоюють економічні та політичні інтереси країн-гегемонів. Загострюється міждержавна економічна конкуренція, що ще більш посилює економічну асиметрію у взаємозалежності найбільш розвинених і найменш розвинених країн.